

Finanslovsforslag for 2026

(Naalakkersuisoq for Finanser og Skatter)

Ordførerindlæg.

Inuit Ataqatigiit har altid lagt vægt på at have stærkt samfund som er selvforsørgende og som tror på sig selv som grundlag. Vi har brug for et stærkt samfund som kan være med til at løfte samfundet og er i stand til at løfte andre med behov.

Enhver husmor eller far skal til enhver tid sørge for at familien altid har mad, at de har de ting de har behov for, såsom økonomisk og på samlet forråd. For hvem ønsker ikke at have overskud af forråd, overskud til at kunne give mad til de mindrebemidlede.

Det samme gælder finanslovsforslaget her i samfundet. Vi skal altid arbejde for folks velfærd. Vi skal altid stræbe efter at vores børns og ældres velfærd. Vi ønsker at have overskud i dagligdagen for at sikre de mindrebemidlede og svage i samfundet. Vi ønsker ligeledes at sætte midler til side for at sikre fremtiden. For hvem ønsker ikke at sikre sig til vinterens komme for at komme over frost og uvejre.

Landskassen sidder i en alvorlig situation. Indtægterne falder og udgifterne stiger og betalingsevnen er utilstrækkelig. Finanslovsforslaget må sikre disse mindrebemidlede.

Under et stærk samfunds fortsatte eksistens og udvikling, har vi ført en diskussion om at vi har ført beviser for at man havde forsøgt at svække os. Udslibning af kryolit, bygdelukninger, juridisk faderløse, bortadoption af uden

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

samtykke, tvangsfjernelser af børn og sidst her som vi ik dokumenteret – opsætning af spiraler uden samtykke. Danskernes ansvar er blevet dokumenteret. Inuit Ataqatigiit vil arbejde for at overkomme disse mørke kapitler i vores historie. Vi må give mange familier en mulighed for at lette disse mørke hændelser. Derfor foreslår vi at Naalakkersuisut og den danske regering tager initiativ til at oprette et traumecenter for dem der har fået psykiske skader. Danskerne skal forpligtes til at hele de sår som de har påført os under kolonitiden, og det skal vi kæmpe for. Traumecentret skal realiseres, skal planlægges og danskerne skal forpligtes til at være med til at finansiere det.

I dag er der mange mennesker der tyr sigt il alkohol, euforiserende stoffer og ludomani for at overkomme deres påførte smerter. Mange er blevet afhængige, og vi sørger for at folk der er blevet syge som følge af afhængighed bliver behandlet gennem Allorfik.

Misbrugsbehandling skal ske med vores borgere som behandlere ved hjælp af forskellige behandlingsformer og som passer til vores virkelighed.

Inuit Ataqatigiit mener at midler til behandling ikke skal låses til Allorfik, hvor vi kan benytte nogle af midlerne til decentrale behandlinger. Mange mennesker har behov for at modtage behandling i deres eget bosted. Derfor kræver vi at Naalakkersuisut benytter nogle af de midler der er afsat Allorfik til decentrale behandlinger.

Inuit Ataqatigiit takker for deltagelse i udarbejdelsen af finanslovsforslaget. Vi takker for den konstruktive samtale vi blev indkaldt til under finanslovsforhandlingerne. Det er en stor og vigtig opgave som kræver fokuseret indsats. Vi har en stor forståelse for den virkelighed vi befinder os i.

Som folkevalgte har vi stillet op for at arbejde for landets borgere, hvor vi præsenterer de opgaver vi ønsker at påtage og realisere. Vi ved at det for de meste tager år at opnå disse sager.

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

Inuit Ataqatigiit har altid arbejdet for at forbedre sundhedsvæsenet. Nu har et af vores initiativer blevet til virkelighed, idet vores sundhedsvæsen har modtaget 170 mio. kr. fra den danske stat. Inuit Ataqatigiit vil altid deltage for et sundt sundhedsvæsen. I samarbejde med Naalakkersuisut og ved at lytte til borgernes behov.

Inuit Ataqatigiit har arbejdet hårdt for at have et godt sundhedsvæsen. Vi har realiseret et samarbejde på tværs af partierne. Vi har altid fortalt danskerne at de har en forpligtelse til vores sundhedsvæsen og vi har altid stillet krav. Nu har vores indsatser båret frugt. Vi håber at vi ikke blot sætter vores lid til danskernes bevillinger for et velfungerende sundhedsvæsen, men at alle os partier arbejder med dette til stadighed. Vi har en forpligtelse for det over for de syge i samfundet.

Det forslag vi nu behandler – forslag til finanslov – har en velovervejet og realistisk grundlag. Forslaget er ikke fyldt med finansierede nye tiltag eller dyre løfter. Vi har til gengæld fyldt den med realistiske og forsvarlige initiativer. Inuit Ataqatigiit anser de midler som danskerne måtte bevilge til vores land som naturlige. Men vi skal altid minde os selv, at disse midler aldrig må blive en sovepude.

Vi må styre vores midler fornuftigt for fremtiden. Som familie, som bopladsfæller må vi fortsætte vores bestræbelser for at have midler i overskud for at kunne varetage vores børn og ældre fremadrettet.

Med disse bemærkninger tilslutter vi os Naalakkersuisuts ændringsforslag og henviser forslaget til udvalgsbehandling forud for tredjebehandling af forslaget.